

AmphiA

**Thuistransfusies in
Nederland:
een 5-jaar analyse en
aanbevelingen t.a.v.
de kwaliteit en
veiligheid**

*Monique Haneveer,
hemovigilantiemedewerker
&
Adriaan van Gammeren
klinisch chemicus*

Verklaring:

No disclosures
No conflicts of interests

Voor wie thuistransfusie?

- Meestal gebruikt voor de (ernstig) zieke patiënt, en zijn/haar familie, waarvoor de weg naar het ziekenhuis moeilijk of onmogelijk is.

Waarom thuistransfusie?

- Sociaal
- Emotioneel
- Logistiek

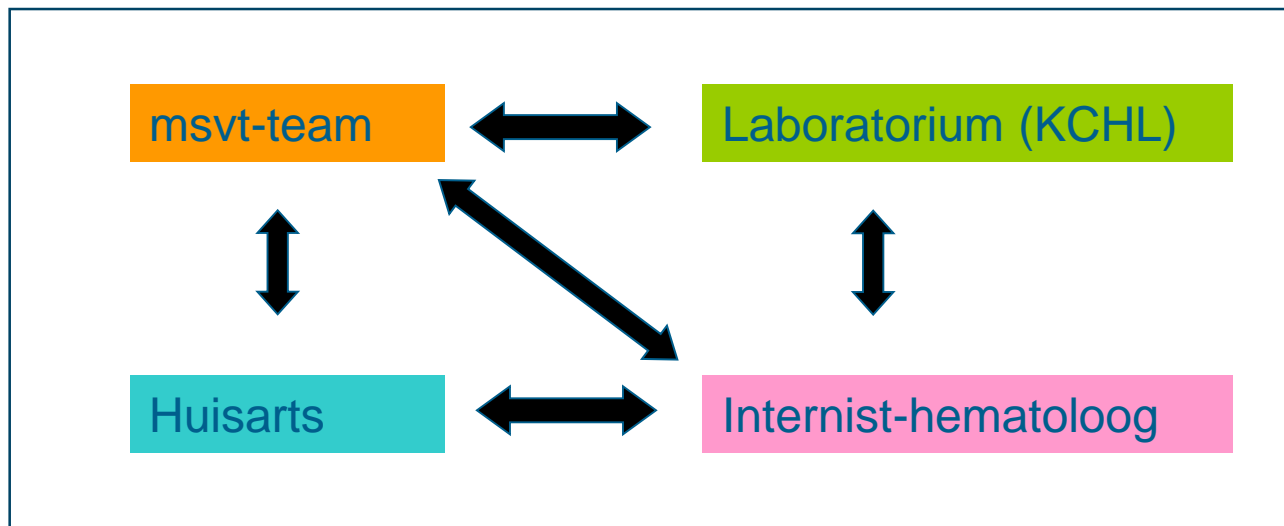
Richtlijn bloedtransfusie 2011

- De bloedtransfusieprocedure dient aan dezelfde kwaliteitseisen te voldoen als die in het ziekenhuis gelden voor allogene transfusies.
- Specifieke voorwaarden voor thuistransfusie.

Betrokken professionals

- Huisarts
- Specialist
- Msvt-team
- Transfusielaboratorium, incl. ketenbewaking door hemovigilantiemedewerker

Onderzoek naar thuistransfusie: literatuurstudie + enquête

1. Alle bloedbanken gebeld voor korte telefonische enquête
2. Indien thuistransfusie → uitgebreide schriftelijke enquête

	ja	incidenteel	alleen in hospice	niet
Academische ziekenhuizen (8)	3	2		3
Topklinische ziekenhuizen (29)	10	8		11
Algemene ziekenhuizen (55)	11	13	8	23

Totaal 55 ziekenhuizen: structureel tot incidenteel thuistransfusie
Enquête ingevuld door 38 ziekenhuizen (69%)

Reden geen thuistransfusies:

- Veiligheid m.n. bewaking patiënt, mogelijke transfusiereacties, bekwaamheid verpleegkundigen thuiszorg
- Te weinig vraag

Onderwerpen in de enquête thuistransfusie

Algemeen:

- Aantal jaren ervaring / aantallen per jaar
- Reden voor uitvoeren van thuistransfusie
- Waar kwam het initiatief vandaan
- Wie waren betrokken bij de opzet
- Welk type patiënt komt ervoor in aanmerking
- Wie voert uit (thuiszorg/ of transmuraal team)
- Welke rol heeft de huisarts/specialist/lab/thuiszorg

Kwaliteit / veiligheid:

- Hoe is de (eind)verantwoordelijkheid vastgelegd
- Wat zijn extra vereisten/voorzorgsmaatregelen
- Training en educatie verpleegkundigen die toedienen
- Patiënt toezicht
- Uitvoering van audits
- Noodplan
- Zijn er problemen geweest met thuistransfusie in de praktijk

Uitkomsten (kwaliteit/veiligheid issues)

Eindverantwoordelijkheid	Aantal bloedbanken	%
Specialist	36	95
Huisarts	2	5

Additionele voorwaarden (richtlijn)	Aantal bloedbanken	%
Eerdere transfusie hebben gehad in ziekenhuis	31	82
Informed consent	18	47
Geïnformeerd over extra risico's	13	34
Geen additionele voorwaarden	7	18

Uitkomsten (kwaliteit/veiligheid issues)

84% van de ziekenhuizen voeren thuistransfusies via de thuiszorgorganisatie uit

Educatie en training	Aantal bloedbanken	%
<u>Geen</u> scholingsvereisten, competentie is verantwoordelijkheid van de thuiszorg	26	68

	Ja	Nee	Onbekend
Audits	6	30	2

Patiënt observatie (richtlijn)	Aantal bloedbanken	%
VPK blijft bij de patiënt gedurende de gehele transfusie	22	58
De VPK blijft de eerste 10 minuten aanwezig, eventueel observatie door een goed geïnstrueerde (mantel)zorgverlener bij tijdelijke afwezigheid.	9	24
Onbekend / geen reactie	2 / 8	26

Overige uitkomsten

	Ja	Nee	Geen respons
Is er een actieplan in geval van incidenten of acute nood (richtlijn)	26	3	9
Zijn er problemen ervaren met thuistransfusies?	1	33	4

Aantallen	2010	2014
Aantal erythrocyten	434	824
Aantal trombocyten	39	13
Aantal patiënten	61	83
Ziekenhuizen met thuistransfusie	29	38

Aanbevelingen (zie poster 36)

- Literatuur
- Richtlijn
- Praktijkervaringen

Aanbevelingen voor thuistransfusie	Implementatie ziekenhuizen (38)	
	ja	nee
Medisch specialist is eindverantwoordelijk voor thuistransfusie.	36	2
Verpleegkundigen van de thuiszorgorganisaties zijn bekwaam en bevoegd en competent voor het uitvoeren van thuistransfusie.	-	-
De patiënt heeft reeds eerder een probleemloze transfusie in het ziekenhuis gehad.	33	5
Protocollen voor thuistransfusie zijn opgesteld en bekend bij alle betrokken medewerkers.	-	-
Alle betrokken personen, d.w.z. specialist, huisarts, thuiszorgorganisatie, laboratoriumspecialist, hemovigilantiemedewerker, worden betrokken bij het opstellen van het protocol.	3	35
De bloedtransfusiecommissie is betrokken bij de goedkeuring van het protocol.	25	13
Verantwoordelijkheden zijn voor alle betrokkenen, inclusief voor de patiënt, duidelijk vastgelegd.	-	-
Risicobeoordeling, ernstige bijwerkingen en noodprocedure zijn vastgelegd in het protocol.	26*	3*
Initiële en permanente scholing en competenties worden aangeboden aan alle betrokken medewerkers.	22	16
De patiënt dient goed geïnformeerd te zijn over de extra risico's van bloedtransfusie buiten het ziekenhuis.	18	20
De patiënt moet toestemming geven voor thuistransfusie door middel van een ondertekend informed consent.	14	24
Er dient een hemovigilantiemedewerker werkzaam te zijn om alle aspecten rondom het thuistransfusieproces, zoals rapportage van ongewenste bijwerkingen, traceerbaarheid en recall van bloedproducten voor een veilige uitvoering te coördineren.	-	-
Gedurende de gehele transfusie wordt de patiënt geobserveerd door een verpleegkundige.	22*	6*
Bloedproducten en alle activiteiten van uitgevoerde thuistransfusies zijn traceerbaar.	28	10
Periodieke audits worden uitgevoerd op het volledige thuistransfusieproces.	6	32

Publicatie

A.J. van Gammeren and M.M.C. Haneveer

A nationwide survey on out-of-hospital transfusions in the Netherlands.

Transfusion Med 2017

Welkom voor toelichting: poster 36.

Dank aan iedereen die heeft bijgedragen door het invullen van deze enquête.

Thuis nieuwe energie opdoen

Een medewerker van Thabe Thuiszorg verzorgt de thuistransfusie

Bron: Amphitaal, editie 1 – 2015

